

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 8 & 9.

Elo—Syysk.

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.

Vastaava.

Toim. sihteeri.

1908

XIII:sta vuosik

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisältö: Sananen kuuromykkäin kuuleville ystäville ja auttajille. — Juoppous ja rikollisuus. — Kuva-postikortista. — Naiset voimistelemaan. — Käynti Nikkarilassa. — Kirjeitä kuuromykkäiltä. — † Oskari Lumme. — Pieniä muistoja matkoiltani. — Tietoja kotimaasta. — Ilmoituksia.

Sananen kuuromykkäin kuuleville ystäville ja auttajille.

Viimeksi kuluneiden vuosien aikana on kuuromykkäin asia ilahuttavassa määrässä edistynyt maassamme. Olemmehan saaneet esim. »Suomen kuuromykkäin liiton» syntymään ja sille haaraosastoja useihin seutuihin, missä km. enemmän asuu lähellä toisiaan, sekä »kuuromykkäin auttajayhdistyksen» haaraosastoineen. Yhä suurempaa harrastusta on km:n asia myös saanut kuulevain piirissä. Moni lämminsydäminen kansalainen on liittynyt km:n liittoon, auttajayhdistykseen, sekä niiden haaraosastoihin, ja on niissä tehnyt siunausta tuottavaa työtä vapaasta rakkaudesta. Näille ystävillemme tahtoisimme nyt muutaman sanan lausua.

Kaikkein ensinnä tahdomme lausua sydämellisimmän kiitoksemme työstänsä km:n aineellisen ja henkisen tilan korottamiseksi. Suuren palveluksen ovat ystävämme sekä persoonallisella työllään, että aineellisella kannatuksellaan km:lle tehneet, palveluksen, jonka arvoa sen tekijät eivät osaa aavistaakaan. Jokainen, ken vähänkin on joutunut tekemisiin km:n kanssa, tietää heidän monessa suhteessa tarvitsevan kuulevain lähimäistensä apua. Monia vaikeuksia asettuu eteenpäin pyrkivän km:n elämän tielle. Vaikka km. on koulunkäynyt, jopa lahjakaskin, on hänen omin voiminsa

noista vaikeuksista työläs suoriutua tässä maailmassa, jossa heikomman oikeuksia usein sydämettömästi poljetaan ja kukin vain etsii omaa etuansa. Varattomuuden sairauden, työnpuutteen, raakojen toverien y. m. kanssa tulee miltei jokainen km. enemmän tahi vähemmän tekemiseen. Miltei poikkeuksetta ovatkin km:t vähävaraisen kansaluokan jäseniä. Kun nyt esim. joku yllämainituista vaikeuksista häntä kohtaa, niin on hän itse usein hyvinkin avuton siitä suoriutumaan, etenkin jos hän on joutunut vieraaseen paikkakuntaan, jossa hänellä ei ole vanhempia, eikä omaisia auttamassa. Ja vaikka km. eläisikin ulkonaisesti verrattain suotuisissa oloissa, niin tarvitsee hän silti usein kuulevalta ja hänen tosiparastaan tarkoittavalta ihmiseltä käytännöllisiä neuvoja voidakseen jokapäiväisen elämänsä hyvin ja oikein järjestää. Vieläkin tarvitsevat km:t kuulevien lähimmäistensä apua saadakseen tilaisuutta ja välikappaleita henkiseen kehitykseensä ja sisällisen ihmisensä kasvattamiseen. Km:n sydän tuntee myös rakkauden ja ystävyyyden tarvetta. Sitä ei hänen osakseen useinkaan runsaasti lankea. Sivistyneen ja vakavahenkisen ihmisen osoittama ystävyys täyttää km:n sydämen tyydytyksellä ja ilolla. Seurustelu sellaisten henkilöitten kanssa sivistää ja kasvattaa häntä.

On siis monessa suhteessa äärettömän tärkeäarvoista, että sivistyneet kansalaiset uhrautuvat työhön km:n henkisen ja aineellisen tilan korottamiseksi. Tämäkin työ on yksi haara kansanvalistustyöstä samalla kun se on kristillisen rakkauden vaikuttamaa pyhää työtä. Tämän ovatkin useat kansalaiset huomanneet, niin että meillä nykyään on ilahuttavan suuri ystäväpiiri kuulevia lähimmäimme työssä tällä vainiolla.

Mutta tässäkin, niinkuin kaikessa työssä ihmisten *tosihyödyksi* tarvitaan sitä rakkautta, joka kaikki uskoo, kaikki toivoo, kaikki peittää, kaikki kärsii, eikä omaansa etsi, ei ole tyly, ei pahaa ajattele, eikä koskaan — *väsy*. Ilman tuota rakkautta ei tässä mihinkään päästä, ei tule mitään hedelmää työstä. Ensinnäkin on tämä työhaara sellainen, ettei siitä paljon maailmassa ja suuren yleisön keskuudessa tiedetä. Moni muu kansanvalistuksen ja ihmisystävällisen työn haara joutuu hyvinkin suuren huomion esineeksi. Sen tekijät saavat tunnustusta ja mainetta. Mutta tämä meidän työmme käy hiljaisuudessa. Siitä ei sovi odottaa

tunnustusta, eikä kiitosta juuri puolelta tai toiselta. Siksipä on juuri tuo *omaa etua tavoittelematon* rakkaus tarpeen.

Sitten liittyy tähän työhön, ainakin aluksi, muutamia *vaikeuksia*, jotka peloittavat kenties monen halukkaan pois rivistä. Tutustuminen km:n käsityskantaan, sielun elämään, sekä keinoihin, millä he ajatuksensa ilmaisevat ja millä heitä voi puhutella, tuo näyttää vaikealta. Mutta täytyy huomata, ettei km. paljoa pyydä ennenkuin häneltä jo saa iloisen silmäyksen, ei paljoa tarvitse kun hän jo osoittaa ymmärtäneensä. Sitäpaitsi on jo nuoremman kuoluakäyneen polven joukossa suuri osa sellaisia, jotka oman puheensa ja toisen huulilta lukemisen taidolla voivat tyydyttävästi seurustella kuulevain kanssa. Heidän avullaan voi puhutella toisia sitten. Verrattain helppo on myös km:n sormiaakkosten, sekä yleisinten viittomien oppiminen niitä varten, jotka ovat niillä metoodeilla opetetut. Kirjoituksen käyttäminen on vielä yksi sopiva tapa keskinäiselle seurustelulle. Kun vaan on asianharrastusta ja aikaa, niin jonkun verran oleskeltuaan km:n kanssa oppii heidän kanssaan keskustelemaan. Harjoituksen kautta siinä yhä varttuu. Ystäväimme piirissä on meillä ilahuttavia todistuksia siitä kuinka näistä, aluksi peloittavista vaikeuksista suoriudutaan.

Mutta on vieläkin eräitä seikkoja, jotka panevat km:n ystävään rakkauden ja kärsivällisyyden kovaan koetukseen. Valitettavasti eivät km:t itse aina osaa panna arvoa ystäväänsä uhrauksille ja harrastuksille. Hyväntekijäinsä työn palkitsevat he joskus kiittämättömyydellä ja ajettelemattomalla käytöksellä. Ja se tahtoo kylmentää ystäväimme mieltä. Emme voi kieltää, että kuuromykkäinkin keskuudessa tuontuostakin leimahtaa esiin keskinäisiä riitoja, puolueellisuutta, kateutta, epäluuloja, kevytmielisyyttä, jopa huonoja tapojakin. Niitä katselevat ystävämme surulla ja koettavat niitä vastustaa. Aika ajoittain nuo pahan aallot tyynnyvätkin ja taas mennään joku aika tyyntä vettä eteenpäin. Mutta jo taas rupeaa paha tuuli puhaltamaan ja keskinäinen hyvä sopu ja järjestys menee sekaisin. Sattuu joskus jollakin seudulla olemaan tuollainen »murhelapsi», huonotapainen toveri, tahi joku kuulevain piiristä oleva yllyttäjä, joka kylvää pahan siementä helposti vaikutuksille alttiisiin mieliin, sekä synnyttää epäluuloja ja epäluottamusta kuulevia ystäviä kohtaan. Tällaista on tapah-

tunut. Ja tällaisen pulman edessä rakkaus helposti kylmenee. Tämän rakkauden kylmenemis-vaaran mahdollisuudesta pyytäsimmme ystäviämme huomauttaa. — Olemme olleet tilaisuudessa tutustua km:n ystäviin eri paikkakunnilla. On ollut ilahuttavaa tehdä näitä tuttavuuksia, nähdä erilaisia työtapoja km:n hyväksi, sekä mahdollisesti antaa pikku viittauksia työn suhteen siellä täällä. Mutta sydäntä vihiasi, kun esim. eräällä paikkakunnalla, missä sivistyneet, lämminsydämiset henkilöt olivat ryhtyneet km:n yhdistyksessä työskentelemään meille lausuttiin: »jos olisimme alunpitäen aavistaneet mihin ikävyyksiin olemme tässä sekaantuneet, niin tuskin koskaan olisimme työtämme alkaneeetkaan.» Oli tullut näitä rakkautta koettelevia vaikeuksia esiin ja penseys väijyi oven edessä. Sääli km:n ystäviä. Sääli km:iä itseään, jotka omalla ajattelemattomalla käytöksellään ja keskinäisillä riidoillaan olivat pakottaneet yllämainitun lausunnon ystävänsä huulilta lähtemään.

Mutta kaikista vaikeuksista huolimatta, pyydämme, etteivät ystävämme suinkaan laimistuisi. Hyväatekeväisyyden tie on aina ohdakkeinen. Mutta ohdakkeet siinä ovat omaksi kasvatukseksemme. Ne puhdistavat rakkauttamme.

Vaikka siis tämä työ ei ole suuriarvoinen toisten ihmisten silmissä, vaikka siitä saa joskus kiittämättömyyttäkin palkakseen ja vaikka muitakin vaikeuksia on, niin älkää väsykö! Tällä työllä on sittenkin oma, suuri arvonsa. Monen km:n yksitoikkoiseen elämään voidaan sen kautta ilahuttavia valonsäteitä luoda. Moni puute poistetaan. Moni viisas ja käytännöllinen neuvo annetaan. Moni apu sairauden ja työnpuutteen aikana tarjotaan. Moni kiusaus estetään, lankeemus ja eksytys torjutaan. Tietoisuus tästä tuo tyydytystä tekijänsä mieleen. Ja kaikkien ajattelevien kuuromykkäin nöyrä kiitollisuus seuraa heidän väsymättömiin ystävänsä tekoja.

Syksy on tullut. Riennot taas virkoovat. Kesän kasvattamat voimat tarttuvat työhön käsiksi. Työn tulee siis alkaa km:n työvainiollakin. Tämän asian jätämme ystävämme sydämille, heidän järjestettäväkseen. Ompeluseurat alkakoot taas! Yhteiset seurustelu- ja keskustelu-illat virotkoon kesälevostaan! Kirjain lainaus, neuvottelut, urheilut käyntiin! Ja erittäin tärkeitä ovat pienet

hartaushetket sunnuntaisin, missä niitä voisi saada aikaan. Jokaisen olisi siis taas käytävä paikalleen uskollisesti työtänsä tekemään. Jos ystävämme väsyvät — kuka tekee sen työn, minkä he ovat tehneet ja voivat tehdä? »Älkää väsykö hyvää tekemästä.» »Sentähden — olkaa vahvat järkähtymättä ja aina yltäkylläiset Herrantyyössä, tietäen, ettei teidän työnne ole turha Herrassa» (1 kor. 15:58).

Juoppous ja rikollisuus.

Eräässä raittiuskokouksessa Malmössä Ruotsinmaalla piti vankilansaarnaaja A. Virén esitelmän »juoppoudesta ja rikollisuudesta». Aluksi huomautti puhuja, että jos tahdomme tietää kuinka paljon rikoksia tehdään juoppouden johdosta, niin täytyy jonkun aikaa tutkia vankiloita, puhua vankien kanssa ja kysellä heiltä minkätähden ovat tulleet rikollisiksi ja vankilaan. Puhuja on ollut monta vuotta vankilansaarnaajana Malmössä. Hän on myös paljon tutkinut toisia kuritushuoneita ja niissä olevien vankien rikoksia. Erityisesti on hän tahtonut oppia tuntemaan *kuinka paljon väkijuomat ovat vaikuttaneet rikoksien syntymiseen*, eli *kuinka moni vanki rikosta tehdessään oli enemmän, tahi vähemmän ollut juoruksissa*. Hän on huomannut että sadasta vangista 75 oli tehnyt rikoksensa väkijuomia juotuaan eli juopuneina. Hyvin paljon siis!

Kaupungeissa on paljon tehtaita. Nuoret ihmiset maalla ajattelevat, että he tahtovat matkustaa kaupunkiin tehtaisiin töihin. Näin moni nuori mies lähtee hiljaisesta, hyvästä kodistaan ja tulee uuteen, tuntemattomaan kaupunkiin. Kaupungeissa on elämä aivan toisenlainen kuin maalla, se on hänelle vieras, tuntematon. Maalla on elämä yksinkertaista; huvitukset siellä ovat usein viattomia. Toisin on kaupungeissa. Niissä on paljonkin pahoja kiusauksia ja rumia viettelyksiä nuoren ihmisen tiellä. Toverit maalla ovat tavallisesti puhtaita, rehellisiä ja raittiita. Mutta kaupungeissa ovat nuoretkin usein hyvin turmeltuneita, jumalattomia ja viekkaita. Usein he pilkkaavatkin maalta tulleita tovereitaan. Maalla ei ole niin suuria kiusauksia juoppouteenkaan, kuin kaupungeissa. Maalla ei myydä väkijuomia, mutta kaupungeissa on

ravintoloita, olutmyymälöitä ja kapakoita melkein joka kadun varrella. Asunnot kaupungeissa ovat myös ahtaita, työhuoneet ja tehtaast ehkä epäterveellisiä ja ikäviä. Ei ole ihme, jos maalta tullut, nuori ihminen etsii huvitusta kodin ulkopuolelta. Näillä huvimatkoilla hyvin usein oppivat he sitten tuntemaan huonoja tovereita, jotka vähitellen viettelevät heitä huonoihin seuroihin, ravintoloihin, korttipeliin y. m. Siellä sitten tuhlataan rahat, terveys, sydämen puhtaus ja kunniakin. — Joskus tapahtuu sillä tavalla, että tulee työnpuute, ehkä työlakko. Ei ole työtä. Silloin ovat kiusaukset taas suuret. Aika tulee pitkäksi. Mennään toverien luo, pelataan, tuhlataan rahaa, juodaan, kun raha loppuu myydään vaatteetkin. Laiskuus ja työttömyys synnyttää ja kasvattaa paljon rikoksia. Silloin on pahoilla himoilla ja pahoilla ajatuksilla aikaa herätä. Niinpä juoppouskin on hyvä ystävä laiskuuden kanssa. Ne käyvät käsikädessä.

Kun nyt esim. maalta kaupunkiin tullut nuori mies, joka ennen oli raitis, oppii ensin vähän juomaan ja sitten enemmän, niin hän pian juovuspäissään voi tehdä suuriakin rikoksia. Moni mies, joka *yhden ainoan* kerran on ollut juovuksissa voi silloin tehdä rikoksen, joka vei hänet vuosiksi vankilan seinien sisälle. Moni hiljainen mies juovuksissa huutaa ja särkee ikkunoiia ja ovia. Moni ystävällinen mies juovuksissa olleessaan tappelee, ampuu ja lyö puukolla vaimoaa ja lapsiaankin. Moni rehellinen mies juovuksissa olleessaan varastaa ja tekee väärennyksiä. Olettehan nähneet, kuinka väkijuomat muuttavat ihmisen toisenlaiseksi, melkein kuin eläimeksi. On selvää, että melkein kaikkein suurin syy siihen että meidän vankilamme ovat täpö-täynnä onnettomia ihmisiä, on — juoppoudessa.

Kun mies juo ensi lasin väkijuomia, niin hän ajattelee: minä en tahdo tulla juovuksiin, minä juon ainoastaan vähän, varovaisesti. Sillä tavalla ovat kaikki juomarit alkaneet. He ajattelivat olla »kohtuullisia» (juoda niin vähän ettei tule juovuksiin). Mutta ei kukaan alussa tiedä voiko hän pysyä kohtuullisena, vai tuleeko hänestä juomari. On siis parasta peljätä »kohtuullisuutta» yhtä paljon, kuin juoppoutta ja pysyä ehdottomasti raittiina. Sillä kohtuullisuus vie pian juoppoutteen ja juoppous vie suuriin rikoksiin ja vankilaankin.

On hyvin tarpeellista, että nuoria ihmisiä opetetaan *hyvin* käyttämään vapaa aikansa. Laiskuus ja työttömyys ovat vaarallisia. On synty olla laiskana, jos voi tehdä työtä. Kun ollaan työstä vapaita, silloin pitää urheilla (voimistella, hiihtää, soutaa, lyödä palloa), tahi hakea hyviä opettavaisia huvituksia, lukea hyvää kirjallisuutta j. n. e. Sillä tavalla ei tule kiusauksia niin paljon.

On myös tarpeellista olla nuorena säästäväinen. Kun sitten pitäisi perustaa oma koti, niin on hyvä, että pankissa on rahoja, ettei köyhyys heti tule vieraaksi. Tyttöjen on myös välttämätöntä oppia taloudenhoitoa, että osaisivat järjestää tulevat kotinsa puhtaiksi ja siisteiksi, että niissä olisi kaikilla hyvä olla. Sillä tavalla tulee moni mieskin estetyksi hakemasta huviaan ravintoloista ja säilyy monien rikoksien tekemisestä.

Kuva-postikorteista.

Nykyään lähettävät ihmiset toinen toisilleen paljon kuva-postikortteja. Jokapäivä menee postissa tuhansia kuvakortteja. Niillä lähettävät ihmiset matkoiltaan tervehdyksiä kotiinsa. Ystävät ja tuttavat lähettävät niitä meille nimi- ja syntymäpäiviksi. Jouluksi, uudenvuoden päiväksi, pääsiäiseksi y. m. juhliksi pannaan kuvakortit liikkeelle. Herrat ja neidit postikontto-reissa hikoilevat kuumuudessa ja kiireessä, kun he lähettävät niitä osoitteen mukaan.

Kuvakortteja myydään jokapaikassa. Kaupungeissa on paperi- ja kirjakauppojen ikkunat niitä täynnä. Maalla saa niitä ostaa kauppapuodeista ja leipureilta. Rautatienasemien ravintoloissa on niitä nähtävinä ja limonadikojujen seinillä. On pieniä poikia ja tyttöjä, onpa aikaihmissiäkin, jotka pitävät kuvakorttien myymistä elinkeinonaan.

On hauskaa jos saamme postissa tuttavaltamme *kauniin* kuvakortin. Kun asun kaukana lapsuuden kodista, niin tulen iloiseksi jos tuttavani lähettää minulle postikortin, jossa on esim. kotipitäjän kirkon kuva, tahi lapsuuden kodin kuva, tahi kuva jostakin tutusta paikasta kotiseudulta. Jos tuttavani on matkalla

kaukana muilla mailla, niin olen iloinen jos hän lähettää minulle kuvakortteja niistä paikoista, missä hän on matkustanut. Ne kortit ovat hyviä, joissa on kauniita maisemia esim. vuoria, järviä, kaupunkeja, kauniita rakennuksia, suuria siltoja ja historiallisesti muistorikkaita paikkoja. Hauskoja ovat myös tunnettujen ihmisten kuvat postikorteilla, esim. Runebergin, Lönnroo'tin, Snellman'in Topelius'en, y. m. kuvat. Hauskoja ovat myös kuvat, jotka on otettu huvimatkoilta ja suurista kokouksista, esim. kuuromyökkäin kokouksesta Tampereella, laulujuhlista Viipurissa. Usein näemme postikorteilla kuvia maalaajien ja kuvanveistäjien teoksista, esim. Gallén'in ja Edelfeltin tauluista, Joh. Takasen ja R. Stigell'in kuvanveistoksista. Joskus on postikorteilla raamatullisiakin kuvia. Joskus on viattomia pilakuviakin. Kaikki nuo edellä mainitut kuvat ovat *sopivia* ja *hauskoja*, *hyviä* kuvia. Niitä saa mielellään ostaa ja lähettää toisille ihmisille. Niitä myös ilolla ottaa vastaan, jos joku lähettää. *Kaunisten postikorttien* lähettäminen ei ole paha. Mutta pitää muistaa että *aina, joka kerta* ostamme *sopivan* ja *kauniin* kuvakortin.

On hyvin ikävä asia, että kauppapuodeissa myydään myös *rumia*, *inhoittavia* ja *epäsiveellisiä* kuvakorttejakin. Joskus näemme puodin ikkunassa niin ruman kuvan, että häpeämme ja punastumme sitä katsoessamme. Emme tahtoisi näyttää sellaista kuvaa äidillemme, tahi pienille sisarillemme. Niin ruma ja sopimaton se on. Jokainen ehkä, ikävä kyllä, on nähnyt noita puolialastomain naisten kuvia ja noita kaikenlaisia tuhmia ja rivoja kuvakortteja. Ehkä joskus olemme olleet niin ajattelemattomat, että olemme ostaneetkin ruman postikortin. Se on väärin. Puhdassyttäminen ihminen ei lähetä kenellekään sopimatonta kuvakorttia. On hyvin ikävä, että sellaisia kortteja myydään kaupassa ja postissa lähetetään. Nykyään on sellaista kauppaa ruvettu vastustamaan. Tahdotaan lain ja oikeuden kautta hävittää rumat epäsiiveelliset postikortit kaupasta.

Kuuromykät lähettävät myös paljon kuvapostikortteja tuttavilleen. Kuuromykät kirjoittavat mielellään toisilleen. Se ei ole ihme. Heillä on usein ikävä olla yksin. Kirjeellä tahtovat he seurustella toisten toverien kanssa. Joskus vanhemmat ja toiset ihmiset eivät ymmärrä minkätähden km. kirjoittavat niin usein.

Joskus valittavat heidän vanhempansa: »tämä meidän poika (tahi tyttö) kirjoittaa niin usein kortteja ja kirjeitä, että kaikki rahat menevät paperiin, kuvakortteihin ja postimaksuihin». — No — kohtuus on paras tässäkin asiassa. Liika on aina liijaksi. Liika pois! On hyvä, että km:t kirjoittavat toisilleen. Se antaa iloa kirjoittajalle ja kirjeen saajalle, kun he nyt osaavat kirjoittaa ja lukea kirjoitusta. Mutta ei ole hyvä *tuhlata* kovin paljon rahaa postimaksuun ja kuvakortteihin.

Mutta on ikävä nähdä, että kuuromykätkin joskus lähettävät postissa toisilleen noita *rumia* ja *sopimattomia* kuvakortteja. Sellaisia näkee joskus heidän kuvakorttiansa seassa. On ihmeellistä, että muutamat km:t eivät vielä ymmärrä mikä on kaunista ja mikä on rumaa, mikä on sopivaa ja mikä ei sovi. Älkää siis milloinkaan vast'edes ostako rumia kuvakortteja! Älkää milloinkaan lähettäkö niitä tuttavillenne! Tuttavat häpeävät, kun saavat sellaisen kuvan. Polttakaa ne ja repikää rikki! Ruma kuvakortti todistaa, että sen on lähettänyt tuhma ja raaka ihminen, joka ei tiedä mikä eroitus on ruman ja kauniin välillä. Osoittakaa te, km, että te ymmärrätte tämän asian paremmin kuin monet kuulevat ihmiset. Ostakaa ja lähettäkää *te* aina *kauniita* kuvakortteja. Jos te rumia ostate, niin häpäisette km:n hyvän nimen ajattelevain ja sivistyneitten ihmisten silmissä. Pois siis rumat kuvapostikortit km:n kirjevaihdesta!

Naiset voimistelemaan.

Katsokaamme mitä k. m. miehet ovat aikaa n saaneet! He ovat perustaneet voimistelu- ja urheilu seuroja. Näissä he innokkaasti harjoittelevat kaikenlaisia ruumiin liikkeitä, jotka tekevät heidät vahvoiksi ja reippaiksi.

Emmekö me naisetkin voisi perustaa voimisteluseuroja? Kyllä, kun innostuneina siihen ryhdymme. Onhan monet meistä epäterveellisissä ammateissa työskenteleviä, joissa ei ole tilaisuutta liikutella jokaista ruumiin osaa. Silloin saa yksi ja toinen ruumiin jäsen kuihtua terveellisen liikunnan puutteessa. Monet

naiset ovat liiaksi hoikkia, kalpeaihoisia ja väsyneen näköisiä. Tämän kaiken me voimme poistaa ryhtymällä innokkaasti voimistelemaan, sillä se on ainoa keino, joka meille luo sädehtivät silmät, punaiset posket ja ennen kaikkea aivan terveen ruumiin. Se antaa kevyen ja joustavan käynnin, murheista vapaan, iloisen mielen. Siis ylös naiset! Perustakaa voimistelu seuroja keskuuteenne. Tämän kirjoittaja ehdottaa naisille vapaita liikkeitä, käyttämällä joskus keveitä välineitäkin ja pallo leikkejä. Talvisin voimme hiihdellä kauniin Suomemme lumikenttiä pitkin. En hyväksy kiihkeätä kilpailua, sillä silloin on kaunis voimistelu ja urheilu kehittynyt hulluudeksi, jota tautia melkein kaikki miesurheilijat nykyään sairastavat. Voimisteltakoon ainoastaan terveen ja kauniin ruumiin säilyttämiseksi.

Onnellinen se maa, jossa on terve, voimakas ja kaunis kansa.

— ilja —

Kodin hoitaminen.

Koti on mitä parahinta maan päällä. Toista ei ole sen verstaista. Mutta minkä arvon annamme kodillemme? Pidämmekö sitä leikkihuoneena, jossa puhumme toisten tovereitten kanssa huhuja, jotka ovat mitättömiä tuulen tuomia? Eli annammeko sille arvoa? Monenlaiset ovat kodin velvollisuudet. Hyvin paljon huolta ja vaivaa vaatii kodin hoito. Paljon enemmän kuin monikaan päältäpäin katselija tulee ajatelleeksi. Jokaisella työllä tulee olla oma aikansa. Ja jos ei jokaista työtä oikealla ajallansa tehdä, niin joutuu kodin sisällinen järjestys epäkuntoon. Siinä epäkuntoisessa kodissamme saamme surua ja puutetta.

Yksi asia, joka osaltaan antaa sangen paljon vaivaa on kodin puhtaanapito. Mutta joka itsensä antaa ahkeruuden valtaan hän voittaa kaikki kodin huolet. Ahkeruutta ja totuutta rakastava nainen huomaa tarkkaan ottaa »pikku ketut» kiinni, jotka huomaamatta turmelevat hänen kotinsa onnea.

Tiedättekö mitkä ne »pikku ketut» ovat? M. S.

Käynti Nikkarilan kuuromykkäin kodissa.

Silloin kun Nikkarilaa rakennettiin matkustin minä siitä ohitse. — Mutta nyt oli minulla ilo käydä siellä ja olla kaksi päivää sen suojain sisäpuolella —. Lämmin tunne täyttää sieluni ajattellessani Nikkarilaa. Ja minun täytyy myöntää, että on onnistuttu hankkimaan täysin sopiva johtajatar sinne. Heti astuttuani sisään tuntui aivan kun olisin tullut kotiini. Kaikki oli siellä niin puhdasta ja hyvästi järjestettyä, että hämmästyin sitä.

Johtajattarena toimii neiti A. Wialén. Opettajattarena neiti A. Pesonen.

Oppilaita oli 18. — Neidit Bovallius määräisivät 20 oppilasta, mutta 2:si ei saapunut viime syksynä. Tytöt vuoronsa jälkeen liikkuiivat töissä kaikkialla; keittiössä, leipomossa, meijerissä, sisäkkönä, kanalassa, navetassa, sikolassa, ja ulkona pelloilla. Koulussa löytyy hyvin kaunis valkoisilla huonekaluilla sisutettu käsityösali, siinä sijaitsee myös se rämisevä kaappi, jonne neidit B. kokosivat rahoja kuuromykkäiä varten. Kaikkialla kävelin, kaikkialla oli yhtä hauskaa. Iltasilla puhelin tytöille. Me puhuttiin kaikesta enempi ijäisyys asioista. — Sain nimittäin kuulla että neidit Bovallius toivoivat myös, että olisi johdatettava koulun oppilaita Jeesuksen luo.

Tytöillä oli hauskat makuusuojat ylä kerrassa, alakerrassa oli päivähuoneet, keittiö, johtajattaren ja opettajattaren huoneet y. m.

Toivoisin, että kodin oppilaat elämässään näyttäisivät, ettei heidän eteensä ole tehty turhaa työtä. Heihin on liitetty toiveita. Toteentukoot toiveet, itäköön kylvö. En voi olla ihmettelemättä johtajattaren ja opettajattaren suurta kärsivällisyyttä. Kiitos!

Siunatkoon Jumala Nikkarilaa! Ja antakoon siellä asua rauhansa ja henkensä!

Hulda Hakala.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Taipalsaari 4 p. Elok. 1908.

Rakkaat sisaret ja veljet!!

Nyt vihdoinkin rupean kirjoittamaan k. m. lehteen, vaikk'en ole tottunut kirjoittamaan siihen. Mutta kumminkin täytyy miettiä eli ajatella, mitenkä kirjoittaisin tähän lehteen. Ensimmäin sain tietoa sanomalehdistä, että k. m. matkapappi pastori H. Nyberg tuli Lappeenrantaan viime Heinäkuun 2 päivänä. Silloin menin täältä sinne. Siellä löytyi myös muita kuuromyökiä. Me menimme uuteen taloon, jonka omistaa kristillinen työväki. Sen huone oli katajaköynnöksillä ja kukilla kaunisteltu. Samana iltana alkoi siellä hartaushetki kello 6. Silloin tuli pastori H. Nyberg ja toinen pastori Nordström sinne tervehtiäkseen meitä k. m. Sinne kokoontui myös muita kuulevia ihmisiä, kuulemaan, kuinka pastori H. N. piti hartaushetken meille. Me keskustelimme hänen kanssaan parhaasta ystävästämme, joka on Jeesus Kristus. Pastori N. kehoitti meitä muistamaan aina häntä ja pyytämään apua häneltä, mitä me tarvitsemme. Meidän pitää olla kiitollisia Jumalalle, siitä että Hän on suonut matkapapin matkustaa monesta moneen paikkaan ja saarnata kuuromyöille Jeesuksesta Kristuksesta ja myöskin toimittaa kouluun niitä k. m., jotka eivät ole käyneet koulua.

Me olimme hyvin iloisia, hänen pitämästään hartaushetkestä meille. Jumala auttakoon häntä työssään kuuromyökiä kanssa! Sen keskustelun jälkeen oli teen tarjoilua meille.

Sitten pastori Nyberg kertoi muista k. myökiästä meille. Sen jälkeen lopetettiin rukouksella ja jätettiin hyvästit molemmille pastoreille ja toinen toisillemme.

Seuraavana päivänä matkusti pastori Nyberg toiseen paikkaan. Samana päivänä tulin sieltä tänne ja muistelin, kuinka hän puhui meille.

Siellä kuuromyöille jaettiin vapaalippuja huvimatkaa varten, että he tulisivat laivoilla tänne Taipalsaaren kirkolle, kristillisen työväen kanssa viime heinäkuun 19 päivänä. Samana päivänä oli nuorison kokous täällä. Se alkoi kello 2 päivällä. Ilma oli kaunis ja niin kuuma, että ihmisissä oli hiki. Sinne kokoontui suuri joukko ihmisiä Lappeenrannasta ja täältä myöskin, kuulemaan, mitä 3 pappia puhui. Ne papit olivat Taipalsaaren kirkkoherra M. Tarkkanen, Lappeenrannan vanha rovasti ja nuorempi pastori Nordström. Silloin pastori N. kutsui meidät k. myökiä luokseen ja hän puhui Jeesuksesta meille. Kävi paljon väkeä ympärillämme katsoakseen niin uteliaasti, kuinka pastori puhui

ja vähän viittasi meille. Siellä lauloi eräs ylioppilas naisten kanssa. Myöskin veisattiin virsiä ja viimeksi pidettiin rukous. Nyt saamme kiittää Jumalaa:

Kiitos sulle Jumala, että olet suonut meille sen määröpäivän, joka oli kaunis ja aivan tyyni ja olet kutsunut suuren joukon ihmisiä kuulemaan sinun pyhää sanaasi. Siunaa sanaasi heidän sydämessänsä. Pyhitetty olkoon sinun nimesi Amen!

Olen itse keksinyt tämän kiitosvirren.

Se juhla loppui illalla k:lo 8. Sen jälkeen ihmiset lähtivät niin kiireesti laivarantaan, että pääsisivät laivoihin. Minä olin saattamassa kuuromykkiä sinne, puristaen kättä ja sanoen hyvästit toinen toisillemme. Ja he lähtivät kotiansa Lappeenrantaan. Minä palasin yksin kotiini tehdäkseni työtä. Siellä juhlassa oli oikein lysti tavata kouromykkiä ja muita tuttavია.

Melkein joka hetki muistelen entisiä koulun opettajattaria ja opettajia ja koulutovereitani! Miks'ette entiset koulutoverit ole kirjoittaneet yhtään tähän lehteen? Toivon, että te kirjoittaisitte itsestänne ja elämänvaiheistanne tähän lehteen. Lappeenrannassa on ruvettu perustamaan k. m. yhdistys, niinkuin monessa paikoin. Siellä monta kuulevaa jäsentä auttaa kuuromykkiä, sillä heillä on niin vaikea olla maailmassa. Kyllä löytyy maailmassa monta tuhatta kuuromykkää. Kumminkin Jumala näkee heidät parhaiten. Nyt en uskalla kirjoittaa enempää, sillä ehkäpä tämän lehden toimittaja ei ota koko kirjettäni painettavaksi lehteen, kun on liian pitkä kirje.

Hyvästi, rakkaat tämän lehden lukijat. Jätän teidät Herran rauhaan!

Lopuksi lausun monet tuhannet terveiset kouluni opettajille ja kaikille k. m. lehden lukijoille. Jumala olkoon teidän kanssanne koko elinaikananne!

Ystävyydellä

Maria Saara Kasurinen.

Salosta 20. 8. 1908.

Oli kaunis päivä 28 p:nä kesäk. ja silloin kokoonnuimme perustamaan yhdistystä Hajalassa puuseppä Laineen luona ja vietimme yhdessä hauskaa päivää. Laineen oma koti on kauniilla paikalla vastapäätä koivuja Hajalan aseman läheisyydessä. Pihalle istutettiin leikattuja koivupuita, jotka ympäröivät pöytä ja penkit, joilla istuimme kaikki yhdessä ja meitä oli 18 mykkää. — Salosta neiti O. Forstén piti rukouksen meille ja sitten puheita. Myytiin kahvia, leipää, limonaadia ja voileipiä. Kes-

kustelimme toistemme kanssa ja viivymme klo 1:stä pillä 11 iltaan asti. Oli mieleemme hyvin hauska, kun tapasimme toisemme ja myös tuli muita Turusta. Ilta tuli, me saatoimme vieraamme asemalle ja erosimme heistä ja kauniista paikasta. Toiset lähtivät junalla etelään päin omaan kotiinsa kukin ja sitten yhden tunnin perästä toiset lähtivät länteen päin Turkuun. Vielä toivomme taas tulla kokoukseen Saloon, mutta emme tiedä, milloinka saadaan kokous.

Sandra Saarinen on muuttanut Saloon vesitehtailija Hildesonin luo, jolla on toinen mykkä tyttö, joka on ollut kauan palveluksessa. Täällä Salossa on muita mykkiä, mutta toivotaan tulevan enemmän mykkiä Saloon. — Terveiset täältä Salosta!

A. H.

Oskari Lumme.

Kun O. Lumme oli Halikon Vartsalassa vaimonsa kotona viime elokuun 24 p:nä kanootilla merellä vesilintuja ampumassa, laukesi hänen pysynsä tapaturmaisesti, vioittaen kanoottia, joka heti täyttyi vedellä. Hän vaipui, ollen — ikävä kyllä — uimataidoton, heti aaltojen alle. Kahden tunnin kuluttua saatiin hukunut ylös, mutta kaikki lääkärin henkiinherättämis-ponnistukset olivat silloin tuloksettomat.

Vainaja on syntynyt 4/10 1880 Hämeenlinnassa. Läpikäytyään Turun kuuromykkäin koulun v. 1900 pääsi hän vuoden 1903 alussa uunimestari A. Malmin oppiin Helsingissä. Tällöin O. L:n taidokkuus herätti isännän huomiota ja niinpä hän ahkerasti työskennellen suoritti kolme oppivuottansa. Hän oli siis ensimmäinen k:mykkä uuniseppänsäällä Suomessa ja hän opetti tätä ammattia kolmelle muulle k:mykälle. Ollen jäsenenä H:gin Kuuromykkäin Yhdistyksen johtokunnassa v. 1903 kuolemaansa asti ja kolme vuotta Suomen K. m. liiton keskushallinnossa otti hän innokkaasti osaa yhdistyselämään, sekä yleisiin maamme k. m. kokouksiin. Niinikään etevänä urheilijana oli O. L. yksi H:gin K. m. Voimistelu- ja Urheiluseuran perustajia, sekä oli myös viisi

vuotta viimeksimainitun seuran johtomiehinä. Reippaasti otti hän osaa seuran moniin urheilukilpailuihin. Varsinkin on hän saanut hyvän maineen hiihtourheilun alalla. Vainaja noudatti ehdottoman raitista ja säännöllistä elämän tapaa ja oli siis hyvä esikuva tovereilleen.

Surulla ja kaiholla muistelevat odottamatta ja näin aikaiseen pois manalle mennyttä kelpo miestä lähinnä hänen vanhempansa ja nuori vaimonsa, y. m. sukulaiset, sekä laaja kuuromykkätuttavapiirinsä. Levätköön rauhassa maan povessa Oskari Lumme!

E. K.

Pieniä muistoja matkoiltani.

Kotkassa kesäk. 12 p. Kokous oli aamupäivällä kirkossa. Oli tullut km. Loviisasta, Pyhtäältä, Haminasta, Kymistä, Hallan ja Karhulan tehtailta sekä Kotkasta. Yhteinen kävelyretki tehtiin kauniiseen Katariina-puistoon, jossa istuttiin meren rannalla, niemen nenässä, katseltiin suurta merta ja muisteltiin Häntä, joka voi rauhoittaa meren aallot. Illalla oli H. p. ehtoollinen kirkossa.

Viipurissa 13—14 p. kesäkuuta. Kokous 13 p:n illalla rukoushuoneella. 14 p. Jumalanpalvelus ja H. p. ehtoollinen ruotalaisessa kirkossa. Illalla yhteinen matka Huusniemelle laivalla.

Jääskessä 15 p. kesäkuuta. Tuli 9 km. Täällä on yhdessä perheessä 7 km. siskoa.

Äntreassa 16 p. kesäkuuta. Täällä on 10 km., joista 1 ollut koulussa Kuopiossa ja 2 tulee Jyväskylään. Siellä oli m. m. 3 v. vanha pieni km. mustalaistyttö, jonka äiti nyt jo antaisi kouluum, tahi pois luotaan.

Kurkijoella 19 p. kesäkuuta. Täällä on Hulda Hakala ennen pitänyt 8 viikkoa koulua. Muutamat km. muistivat vielä jotakin siitä. Osasivat nimensä y. m. sormiaakkosilla.

Parikkalassa 21 p. Täällä ovat neidet Collan lämpimiä km:n ystäviä ja ovat lähettäneet joitakuita Parikkalan monista km:stä kouluun. Kokouksessa oli m. m. eräs Kuopion koulun 2 luokan oppilas, joka puhui hyvin. Ihmiset ihmettelivät, että km. osasi puhua, eivät uskoneet sitä vaan luulivat, että tyttö kuuli

kun minä puhuin hänelle. Annoin tytölle kirjan. Hän luki ääneen. Ihmiset luulivat, että tyttö ei osaa lukea muuta kuin papin antamasta kirjasta. Otin siis erään vaimon virsikirjan ja annoin tytölle. Tyttö hämmästyí ja huusi: en minä osaa laulaa! Silloin ihmiset uskoivat, että kuuromykätkin voivat ruveta puhumaan niinkuin ennenkin Jeesuksen aikana. Täälläkin on Hulda Hakala ennen pitänyt koulua.

Kerimäellä 22 p. Tuli kovin paljon ihmisiä katsomaan sitä uutta, kummallista tapausta, että km:lle pidetään jumalanpalvelus, Utelijaita! Mutta kokoukseen tuli ainoastaan 1 koulunkäynyt ja 3 koulunkäymätöntä km. Täällä sain tietää, että Kerimäellä on 111 vuoden vanha km. Ulla Asikainen (synt. 1797). Pyysin, että joku valokuvaisi hänet, että saisimme kuvan Km. lehteen.

Savonlinnassa juhannuspäivänä. Tuli 4 km.

Varkauden tehtaalla 25—26 p. Täällä asuu lähellä toisiaan 7 km. Kävin Antti Hyvärisen ja Anselm Räisäsen kodissa. Tehtaan kirkossa kokoonnuimme ja pidettiin H. p. ehtoollista. Km:n olot tuntuivat siellä hyviltä.

Rantasalmella 28 p. Siellä on 10 km., joista 3 on käynyt Kuopion koulun, 1 Mikkelin, 1 tulee Jyväskylään, loput eivät ole olleet koulussa. Ajoin Juho Vauhkosen hevosella hänen kotiinsa. Siellä hän asuu nuoren km. vaimonsa Eliinan ja äitinsä kanssa omassa talossaan korkealla mäellä. Katselin Juhon kartanoa, peltöjä, varsaa y. m. Ja ennen kaikkea katselin Juhon ja Eliinan 3 viikon vanhaa pikku poikaa, joka nukkui kehossa. Kaikki oli niin nuorta ja toivorikasta. Toteutukoon toiveet! Olkoon Herra kotionnen kulmakivenä! Juho kyyditsi minut hevosellaan.

Sulkavan pappilaan, jossa asuu entinen Jyväskylän km:n koulun opettaja Anna Länkelä naimisissa km:n ystävän, rovasti Cleven kanssa. Siinä pappilassa otetaan ilolla vastaan km., jos matkoillaan sinne joutuvat. Sulkavalla on 5 km., joista 2 Jyväskylässä, 1 eroitettu Oulun koulusta kesken pois ja 1 tulee Kuopioon. On ikävää noitten koulusta kesken erotettujen kanssa. Ei kukaan heitä enää sitten kasvata. On vaikeata saada heille sopivia paikkoja.

Lappeenrannassa heinäk. 2 p. Täällä on työ km:n hyväksi kauniilla alulla. Neiti Sariola, past. Nordström, sekä yleensä

Nuorten naisten ja miesten kristill. yhdistykset ovat ottaneet tukeakseen ja auttaakseen km. Toivomme hyvää jatkoa! Siellä oli myös eräs km. kulkija poika ehkä 12—13 vuoden vanha. Hän ei ole ollut koulussa. Ei kukaan tuntenut häntä, ei kukaan tiennyt mistä oli tullut. Hän kerjäsi leipää ja vaatteita ja oli turvaton kuin taivaan lintu. Hän viittasi itäänpäin ja teki ristinmerkkiä samalla tavalla kuin venäläiset. Ihmiset luulivat, että hän oli tullut Venäjältä tahi Venäjän Karjalasta. Poika osasi tehdä pahaakin. Km:n ystävät lupasivat ottaa pojan hoitoonsa. Mitähän hänestäkin tulee?

Iitin Sääskijärvellä 4 p. Kokouksessa 16 km. muutamia Helsingistä ja Artjärveltä. Oli hyvin hauskaa. Täälläkin on eräässä kodissa 3 koulusta kesken erotettua km. poikaa.

Lahdessa elokuun 9 p. Kirkossa oli jumalanpalvelus ja H. p. ehtoollinen. Läsnä 22 km. Iltapäivällä kokoonnuimme Heinosen rukoushuoneelle ja olimme kävelemässä kauniilla harjulla kaupungin vieressä. Ilma oli lämmin. Kirkaasti kimalteli Vesijärven sininen pinta. Näköala oli kaunis. Katselimme hautausmaatakin ja ihailimme kaunista luontoa. Istuimme puitten alla nurmikolla ja keskustelimme muista asioista, esim. km. yhdistyksen perustamisesta Lahteen, km:n oloista maalla ja kaupungissa, joulujuhlan viettämisestä Lahden seudun km:n kesken y. m. Hyvä ja hauska päivä. Ikävällä erottiin.

Sysmässä 10 p. Täällä on 9 km., joista 4 on käynyt koulua. Kuulin että Sysmän kunta on aikoinaan koonnut rahaston, jonka varoilla kunnan km. lähetetään kouluun.

Hartolassa 11 p. Täällä on 11 km., josta ainoastaan 2 koulunkäynyttä. Useat km. ovat vanhoja. Tapasin entisen rippilapseni Antti Järventauksen Kuopion koulusta. Hän asuu kaukana kirkolta omassa, hyvässä kodissaan ja tekee maatöitä. Antti on lukenut kirjallisuutta, seurannut aikaansa ja kehittynyt hyvin. Seurattava esimerkki!

Korpilahdella 18 p. Siellä on ainakin 24 km., joista 6 on käynyt koulua. Eräässä Sulka nimisessä perheessä oli 4 km. sisarusta. Oli hauska tavata 54 v. vanha km. kyläsuutari Vilhelm Ekman, joka nuoruudessaan oli ollut Turussa viittomakoulussa. Vakava, tyyni, ajatteleva mies. Ihmettelin kuinka paljon hän

muisti raamattua. Kun pääsi alkuun niin kertoi hän minulle tarkoin »Luomisesta», »Korpivaelluksesta», »Mooses saa vettä kalliosta», »Simeonista» y. m. paljon. Tässä toteutuu sananlasku: »minkä nuorena oppii sen vanhana muistaa.» Nuorena oli hän oppinut nuo pyhän kirjan kertomukset. Läpi koko yksitoikkoi-
sen elämänsä oli hän niitä muistellut istuessaan maalla yksin saappaita ja kenkiä ompelemassa. Ja vielä nyt harmaapäisenä osasi hän ne tarkoin kertoa. Jumalan sana on hyvä ja elinvoimainen siemen. — Kävin myös Korpilahden vaivastalolla. Löysin siellä 3 km. Eräs nuori tyttö, terve muutoin, teki kaikenlaista työtä keittiössä. Toinen oli aivan tylsämielinen kuin eläin. Kolmas keskiikäinen km. nainen oli siellä myös. Hän oli mennyt naimisiin — puolisokean miehen kanssa. Heille on syntynyt 5 lasta, joista 4 on annettu »vähimmän vaativalle» kunnan puolesta elätettäväksi. Puolisokea mies ja km. vaimo, ja heidän nuorin 3 v. vanha lapsensa ovat nyt vaivastalolla nauttimassa elämänsä onnea. — Eivät kaikenlaiset avioliitot ole sopivia. Ei esim. km. ja sokea sovi yhteen.

Jämsässä 19 p. Seutu on rikas ja hyvin viljelty. Suuria kartanoita paljon. Kirkon lähellä on paperitehdas ja siellä on 3 km. naista työssä. Kaikkiaan on Jämsässä 12 km., niistä on 4 koulussa parhaillaan ja 1 ainoa tätä ennen käynyt koulun.

Kuhmoisissa 20 p. Täällä on 16 km., joista 1 ainoa on ollut koulussa. Surkeaa!

Padasjoella 21 p. kuulin että kunta oli pari vuotta sitten ottanut neiti Vilhelmiina Taistomaan (Gren) Harjavallasta pitämään yksityistä koulua muutamille km. Tapasin yhden hänen oppilaistaan, joka oli sangen etevä ja hauska.

Paljon olen nähnyt matkoilla. Paljon voisin kertoa. Mutta en tahdo väsyttää lukijoitani kertomalla enempiä.

Surullista on tavata niin paljon koulunkäymättömiä km. Ei heille voi mitään sanoa. Kuvia näytän heille. He ihastuvat ja viittaavat ylöspäin, että »tuolla se on mitä kuvassa näen». Muutamia olen saanut toimitetuiksi kouluun. Ikäväkseni huomasi varsinkin viime matkallani Päijänteen rannoilla, että usean km. naisen käytös ei ole ollut puhdas, vaan olivat antaneet viettellä itsensä. Niistä oli moni kouluakäymätön. On maailmassa

niin raakoja ja sydämettömiä ihmisiä, jotka viettelevät tuollaisia yksinkertaisia km. tyttöparkoja, jotka eivät ymmärrä, eivätkä voi kiusausta välttää. Vaivaistaloihin ja paljoon kärsimiseen tulevat he sitten lastensa kanssa. Sillä tavalla tulee heidän surullinen elämänsä vielä surullisemmaksi. Kaikkien ihmisten, siis kuuromyökkienkin, pitää valvoa ja taistella syntiä vastaan. Sillä synti hävittää ihmisen onnen maan päällä ja tulevaisessa elämässä kuoleman jälkeen. »Valvokaa ja rukoilkaa, että ette lankeisi kiusaukseen», sanoo Jeesus.

H. N.

Tietoja Kotimaasta.

Lisäluokkia on täytynyt perustaa Turun, Kuopion ja Mikkelin km:n kouluihin, kun niihin on tullut niin paljon oppilaita.

Vanha kuuromykkä. Pastori H. Nyberg löysi matkoillaan Kerimäellä km.naisen, joka on syntynyt v. 1797, kuten kirkonkirja osoittaa. Laskekaa kuinka vanha hän nyt on! Vanhus liikkuu ja kävelee vielä omin voiminsa. Hän on vaivashoidon elätettävänä; kuljetetaan pitäjällä talosta taloon ollen muutamia viikkoja paikassaan. Nimensä on Ulla Asikainen. Tuo vaimo osaisi kertoa vanhoja asioita jos osaisi puhua.

Juho Grönholm vainaan leski Iida Grönholm Viipurista on muuttanut Turkuun ja tekee työtä »Sammon virvoitusjuoma tehtaassa».

Helsingin km. yhdistyksen kesäkotia »Satulinna» Oulunkylän aseman luona on ollut tänä kesänä ensi kerran avoinna. Siellä on asunut emännöitsijä, joka on hoitanut järjestystä, pitänyt huoneet puhtaina, keittänyt ruokaa, myynyt virvokkeita j. n. e. Arkipäivinä ei km. ole huvilassa ollut. Mutta sunnuntaitaan ovat km. ahkerasti siellä viettäneet. Joskus on ollut noin 50 à 60 km. sunnuntaina siellä. Muutamat nuoret miehet tulevat jo lauantaina iltapäivällä yöksi. Sunnuntaina uidaan, otetaan auringon kylpyjä, voimistellaan, kävellään, luetaan kirjoja ja sanomalehtiä, kalastetaan, keskustellaan. Muutamana sunnuntaina on past. N. pitänyt hartaushetken myös. Kesä on ollut lämmin ja kaunis. Ja hauska on elämä Satulinnessa ollut. Virkistyneinä ovat km. sieltä kotiin palanneet.

Kansakoulunopettajatar, neiti Vihervaara on pitänyt hartaushetkiä Viipurin km:lle parin viime vuoden kuluessa. Tänä kesänä on neiti V. oleskellut muutamia viikkoja Jyväskylässä oppimassa viittaamaan. Rouva Helena Luoma on opettanut ni V:lle viittomia, että hän voisi puhua sellaisillekin km:lle, jotka viittaavat. Muutoinkin opettaa rva Luoma neiti Vihervaraa tuntemaan km:n asiaa ja heidän sielunelämänsä. Neiti V. on Viipurin Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen ja Valkonauhayhdistyksen toimiva jäsen. Rupeamalla työhön km:n hyväksi vapaaehtoisesti on neiti V. näyttänyt hyvän esimerkin toisille kuuleville ystävilleen. Milloin ilmestyy neiti Vihervaraalle seuraajia esim. Tampereelta ja Kotkasta y. m.? Siellä kipeästi tarvittaisiin.

Rovasti K. Helén hommaa parhaillaan km:n koulua Käki-salmelle. Kouluun otetaan ainoastaan vanhoja km. Sen pitäisi alkaa lokak. 1 p., jos oppilaita tulee. Kyllä on Karjalassa paljon vanhoja km., jotka eivät ole opetusta saaneet, niin paljon, että yksi koulu tulee täyteen. Toivotamme onnea uudelle yritykselle! Ehkä vast'edes saamme tästä koulusta enemmän puhua.

Hukkuneita. Toisessa paikassa lehteämme kerrotaan uunintekijä O. Lumpeen surullisesta kuolemasta elok. 24 p:nä. L. oli nuori, terve, voimakas mies, mutta ei osannut uida. Hän tahtoi mennä pyssyllä ampumaan lintuja järvestä. Otti rannasta kannootin (pieni vene) ja läksi järvelle. Mutta pyssy laukesi, kannootin pohja meni rikki, vesi tuli veneeseen ja L. vaipui aaltoihin. 2 tunnin perästä saatiin ruumis ylös, mutta henki oli pois. L. jätti jälkeensä nuoren lesken, jonka kanssa olivat olleet naimisissa 1 vuoden ja 2 kk. Suurella rakkaudella muistelevat tuttavat Lumme-vainajaa. Hän oli hyvin hyvä ja miellyttävä toveri. Paljon ottavat ystävät osaa nuoren lesken, rouva Lumpeen, katkeraan suruun. —

Uimamatkalla ollessaan hukkui Oulunjokeen Värtön kohdalla km. suutari Ville Lehtomäki kesän kuluessa. Mies saatiin kyllä heti ylös, mutta ei lääkärikään voinut saada häntä enää hengittämään. L. oli 23 v. vanha, naimisissa ja 2 lapsen isä. Lähempiä tietoja emme ole saaneet.

Kuuromykkä-osanottaja Lontoon Olympialaisissa ki-soissa. Etevä uimari Oskar Vetzell otti osaa viime heinäkuulla suuriin vaihteleviin hyppy- ja ponnahduslautahyppypilpailuihin, joissa hän kunnostautui sangen tyydyttävästi. Koekilpailussa hän tuli toiseksi mieheksi, mutta loppukilpailussa hän ei päässyt etusijalle. O. V:n rohkeat ja reippaat hypyt saivat osakseen vilkkaita suo-

sionosotuksia. — Viime elok. 9 p:nä voitti Vetzel Suomen mestaruusarvon ponnahduslautahyppykilpailuissa. Myöhemmin hän otti osaa taas Tampereella kilpailuun suorissa kerroshypyissä joissa hän sai I palkinnon, komean pokaalin. Sitäpaitsi hän on antanut useita näytöksiä vaihtelevissa hyppyissä maaseutukaupungeissakin. On hauska nähdä että kuuromykkä on edustanut kunniakkaasti maattamme ja ottanut osaa menestyksellään uimakilpailuissa.

E. K.

Ensimmäisen kilpauinnin 50 metrin matkalla toimeenpani H:gin K:n voimistelu & urheiluseura viime elok. 20 p:nä uimakoululla. Tulos oli seuraava:

I palkinnon sai O. Vetzell 43, $\frac{2}{5}$ sek., II p. E. Karilas 46 $\frac{2}{5}$ sek. ja III p. O. Vilander 54 $\frac{3}{5}$ sek. Lähinnä tuli neljänneksi A. Jokelainen 60 $\frac{2}{5}$ sek. ja viidenneksi S. Vuokko 1 min. 16 $\frac{4}{5}$ sek.

Mainittakoon, että monta uimataidotonta k:mykkää on opetellut ahkerasti uimaan Vantaanjoessa Satulinnan lähellä sunnuntaisin. He eivät sentään olleet uimakilpailussa. Helteisen kesän kuluessa on koetettu levittää tärkeää uimataittoa laajemmalle kuuromykkäin keskuudessa.

Tampereen Kuuromykkäinyhdistyksellä oli vuosikokous toisena pääsiäispäivänä omassa kokoushuoneessa Kyttälänkatu 8.

Kokoukselle ilmoitettiin, että liiton johtokunta Helsingissä oli vahvistanut sääntöehdotuksen S. Kuuromykkäinliiton Tampereen haaraosastolle.

Esitettiin viittomakielellä väliaikaisen hallinnon laatima vuosikertomus, jossa mainitaan, että jo pitemmän ajan ovat kaupungin kuuromykkät kokoontuneet aina silloin kun kaupungissa on vierailut kuuromykkäinliiton ja kuuromykkäinlautajayhdistyksen asiamiehiä, tai kuuromykkäkoulujen opettajia. Kokoushuoneeksi on aina saatu maksutta käyttää kansakoulujen luokahuoneita. Kun kaupungin valtuusmiehet viime vuonna myönsivät yhdistykselle 300 mk. avustusta, vuokrattiin marraskuun alusta yhdistykselle oma kokoushuone Helinin talosta Kyttälänkatu 8. Vuokraa kokoushuoneesta maksetaan 120 mk. vuodessa.

Yhdistys on kokoontunut joka sunnuntai klo 4—9 j. pp. säännöllisiin kokouksiin, joihin ohjelman on laatinut kullakin kerralla erikseen siihen valittu toimikunta. Pää-asiallisena keskustelun aiheena ovat olleet S. Kuuromykkäinliiton säännöt ja sääntöjen laatiminen haaraosastolle.

Ompeluseura on kokoontunut keskiviikko- ja lauantai-iltoina klo 7—9.

Jäsenluku oli vuoden lopussa 22 henkeä.

Yhdistyksen rahaston tila oli joulukuun 31 p:nä:

Tuloja:

Apurahaa kaupungin valtuusmiehiltä Smk. 300: —

Menoja:

Kokoushuoneen vuokraa, huoneen kalustoon, ompelutarpeiden ostoon ja sekalaisia menoja Smk. 114: 90. Säästö vuodelle 1908 Smk. 185: 10.

Väliaikaiselle hallinnolle myönnettiin vastuuvapaus. Tämän jälkeen toimitettiin suljetuilla lipuilla hallinnon vaali: puheenjohtajaksi ja sihteeriksi valittiin hra Evert Talvia uudelleen (kuuleva) rahastonhoitajaksi neiti Siiri Talvia uudelleen (kuurom.) muiksi jäseniksi hra Akseli Sivula uudelleen (kuurom.), neiti Ida Viljavuo (kuurm.) ja hra Otto Toukola (kuurom.).

Tilintarkastajiksi valittiin herrat Kaapo Attila ja H. E. Helin (molemmat kuurom.).

Huvimatkoja. Kesäkuun 28 p. teki Turun k. m. yhdistys huvimatkan Littoisten järvelle erääseen niemeen. Ilma oli kaunis. Huvimatkalle tulivat myös maisteri Lück ja hra J. Sundberg Helsingistä, jotka juuri palasivat kiertomatkaltaan Ahvenanmaalta.

Samaan aikaan oli Salon uusi km. yhdistys huvimatkalla Haijalan asemalla. Siitä kerrotaan enemmän toisessa paikassa lehteämme.

Maisteri Ed. Lück Turusta ja hra J. Sundberg Helsingistä matkustivat viime kesäkuussa 2 viikkoa Ahvenanmaalla. He kulkivat pitäjistä pitäjään, etsivät km., löysivät 33 km. 11:sta pitäjistä. 5 km. lasta toimitettiin km. kouluun ja 2 ilmoitettiin Kurikan kouluun, vaan ei päässeet. Herrat Lück ja Sundberg matkustivat km. auttajayhdistyksen ja Suomen km. liiton rahoille.

Pastori Nyberg matkustaa Syyskuun 12 p. Kiuruvedelle, jossa vihitään avioliittoon eräs km. parikunta 14 p. syyskuuta, sieltä Maaningalle, Pielavedelle, Keiteleelle, Vesannolle, Pieksämäelle, Valkealaan, Sippolaan, Anjalaan ja Elimäelle. Kotiin saapuu pastori ehkä 28 p. syyskuuta. — Seuraavat matkat ovat: Uudenmaan rannikko y. m. seudut, sekä Hämeenlinna ja Tampere ympäristöineen loka- ja marraskuulla. Lähemmin vast'edes.

Hoi, hoi! Mitä uutta kuuluu Vaasaan, Poriin, Viipuriin, Kotkaan y. m.? Lähettäkää »pikku-uutisia» ensi numeroon!

Tampereen Kuurom. yhd. teki Juhannuksena huvimatkan Kangasalle. Lähdettiin kaupungista tiistai-iltana klo 8 junalla Suinulan asemalle, siitä jalkasin 3 km. Viljavuon torppaan. Torpan edustalle oli tehty pieni lehtimaja, jossa ilta kului hausassa keskustelussa.

Juhannuspäivänä tehtiin retkiä ympäristöön. Käytiin Haralan näkötorjissa. Tornista on laaja näköala kauniiseen ympäristöön. Lähempänä näkyy kiemurteleva Vesijärvi, jossa on paljon saaria lahtia ja niemiä, rannikoilla taloja ja laajoja viljelysmaita. Edempänä näkyvät Längelmävesi, Näsijärvi, sekä Kangasalan, Sahalahden ja Pirkkalan kirkot. Paljon matkailijoita käy tässä näkötorjissa katsomassa ja ihailemassa Keski-Hämeen kauniita seutuja. Iltapäivällä leikittiin torpan lähellä olevalla tasaisella kentällä. Palattiin yöjunassa takaisin kaupunkiin.

Matka omistettiin Suomen Kuurom. liiton 4:n yleisen kokouksen muistoksi ja samalla palkinnoksi ja virkistykseksi Tampereen haara-osastolle, joka paikallisissa taloudellisissa asioissa oli avustanut liittoa.

Syyskuun 1 päivänä ovat taas kaikki koulut alkaneet, niin myöskin maamme kaikki 8 km.-koulua. Paljon on km:iä kouluihin tuotu ainakin suomenkielisiin. Kuulimme että Kuopioon tahtoi noin 60 uutta oppilasta tulla, mutta ei voi ottaa kuin noin 30 tahi 35. Ne, jotka Kuopioon eivät voineet päästä ovat lähetetyt Turkuun ja Ouluun. — Mikkelin km.kouluun ei enää oteta uusia oppilaita. Sinne lähetetään nykyään puhekouluista sellaisia oppilaita, jotka eivät voi oppia suulla puhumaan. Toivomme kaikille km.-koulujen opettajille ja oppilaille terveyttä, voimia ja menestystä rakkaassa työssään!

Kuuromyökkäin uskonnonopetus. Toisessa Suomen aistivialliskoulujen opettajain kokouksessa joka pidettiin Helsingissä kesäk. 5—7 p:nä 1906, keskusteltiin m. m. siitä, miten maamme vanhimmat koulua käymättömät kuuromykät saataisiin rippikouluopetuksesta osallisiksi, ja päätti kokous asiasta keskusteltuaan kääntyä maan tuomiokapitulien puoleen pyynnöllä että ne kiertokirjeillä kehoittaisivat papistoa valvomaan seurakunnissaan, että kaikki kuuromykät tulevat uskonnon opetuksesta osallisiksi. Sittenkun kokouksen pöytäkirja oli julkaistu painosta, on kokouksen puheenjohtaja, aistivialliskoulujen tarkastaja V. Forsius nyttemmin Turun tuomiokapitulille lähettämässään kirjeessä, jossa kysymyksen merkitykseen nähden viitataan mainittuun pöytäkirjaan, kokouksen puolesta tehnyt mainitun pyynnön. Tuomiokapituli on asiata esiteltäessä puolestaan päättänyt kiertokirjeessä kehoittaa asianomaista papistoa kunkin seurakunnassaan pitämään huolta siitä että kaikki kuuromykät tulevat uskonnonopetuksesta osallisiksi.

Ilmoituksia.

Allekirjoittaneen tekemiä kipsisiä Kristuskuvia (vartalokuvia à 15 mk., rintakuvia à 40 mk.), sekä

Neiti Anna Heikel'in medaljonki kuvia à 25 mk. ja rintakuvia à 6 mk. on myytävänä

J. F. Talvia, kuvanveistäjä.

Osoite: Helsinki, Kulmakatu 2.

Yksi kuuromykkä palvelustyttö saa paikan lokakuun 1 p:stä maalla. Lähemmin

O. Lundberg, Vironkatu 7.

Kihloissa.

Anna Sundberg

Albert Joutsen (Johansson)

Helsinki 19 ⁸/₈ 08 Turku.

Sigrid Gustafsson

Heikki Vieno

Kokkola 19 ²⁹/₈ 08 Raisio.

Kuollut.

Surulla ilmoitan, että rakas mieheni

Entinen suutari

Johan Ferdinand Grönholm

pitkällistä keuhkotautia sairastettuaan, rauhallisesti vaipui kuolon uneen Humppilassa kesäkuun 7 p:nä k:lo 11 a. p. 1908, 26 v. 11 kk. 13 päivän vanhana, suureksi suruksi ja kaipaukseksi minulle, 4 sisarelle, 1 veljelle y. m. sukulaisille ja tuttaville.

Ida Alviina Grönholm

U. W. 507, 9.

(O. S. Kolari).